

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ANDRÉ CORTHIS

Η ΦΙΛΕΝΑΔΑ ΜΟΥ Η ΧΙΟΝΟΥΛΑ

ΥΧΤΩΝΕΙ... "Εξω κάνει τρομερό χρόνο... Μιά βραειά δύμηχη είν" απλωμένη στην άντασσαραδα... Τό χειμωνάτικο θηριώδιο σου, ζραγες, νά σ' έφερε πάνι στη μηνή ωσυ έτοις ξαφνιά, φτωχή μου Χιονούλα;

Σαναβλέπω μὲ τὴ φαντασία μου τὸ μεγάλο σου πρόσωπο, τὴ χοντρή σου μήτη, τὰ ἀντρισμένα σου δόντια, τὰ ξεθωριασμένα σου μαλλιά, τοὺς καμπυλωταριστούς σου θμοις πον σ' ἔσκαναν νὰ μουάζης μὲ γρηούλα, τὸν κοκκαλιάριο λαμπό σου.

Σὲ γνώρισα στὶς καλόγρης, Χιονούλα, στὶς παλιότητα τοῦ τάπου σου, τῆς Ἰστανίας.

'Η συμμαθήτριές μας ήσαν οἱ ξαφνιομένες καὶ ὄμοφες, δύο π.χ., ἡ Ἀμπαρίτο Νούνες, ἡ Κάρομεν, ἡ Πιλάρη πε τέ Σάντα-Μαρία, ἡ Μερσεντές. Ρούχα μὲ τὰ πικνά σγονογά μαλλιά, ἡ Λάλα Μαλίνα μὲ τὴ λεπτή μέση καὶ ἡ Πασάτα Σέργα μὲ τὰ θαυμάσια μάτια. Έσν ὅμως, Χιονούλα, ησουν ἀσχημή, πολὺ ἀσχημή... Καὶ δύοσ σ' ἀγαπούσσαν δύοι, γατί ηξερεν πόσο εὐγενιά, ἀποτρέψη καὶ καλή ήσουν.

Φτωχή! Χιονούλα.... Συγχα μου ἀνογεις τὴν καρδιά σου καὶ ποῦ μαλούσσες γά τὴ ζωή πον περνούσσες μέσ' στὴν οἰκογένειά σου — μᾶς οἰκογένεια ἀρχοτυπιά καὶ περήφανη, μᾶς προφερά μιστηροῦ στὶς δερχές της καὶ πολὺ φτωχή.

Ω, πῶς ξενιώθα νὰ σφίγγεται ἡ καρδιά μου, δταν μοδ περιέγραφες τὸ σπίτι σου, τὰ ἀσχηματισμένα ἔπατά σου, τὴν βρώμωση καὶ γιωπούσσαν ἴπτρετηριά σου. Μούλεγες, δτα ἡ μητέρα σου ήταν πάντοτε ἀρρωστη καὶ γνώστης δεν ἐνδιαφερόταν για σένα, καὶ δτι ὁ πατέρας σου δὲν γνωρίστηκε ποτέ. Μούλεγες ἀκόμια :

«—Οταν ήμουν μικρούλα, ἐπειδὴ οι γονεῖς μου δὲν ἔλκαν νὰ πληρώσουν κανένα γάλα νὰ μὲ βγάλη περιττατο καὶ ἐπειδὴ ἡ μητέρα μου ήταν ὀλοένα ἀρρωστη, ἔμενα πάντα κλεισμένη σπὸ σπίτι. Ἄν τύχανε νὰ μιλήσα δινατάδη νὰ τρέξῃ, μὲ παιμορόσσαν!.... Ετοι ἐπτι μέρες ὀλόληρης ἔμενα καθημένη σὲ μιὰ καρελίσσα, προσταθῶντας νὰ ἔμημορώσω στα ποντιάκια πον μηνχάν χροίστε. Μὰ αὐτὸ δὲν ημέρωνε καὶ ποτὲ δὲν θέλησε μὲ κανένα τρόπο νὰ φάν μέσ' ἀπὸ τὸ χέρι μου.»

Μούλεγες ἀκόμια :

«—Είχα διυ δέλφινούλες, ἀπὸ τὶς δυσιες ἡ μᾶς πεθάνει καὶ ἡ ἄλλη ἔγινε καλόγρη. Συγχα ἔκουγα τὸν πατέρα μου νὰ λένε : «Σέδουμα βέβαια τὴ θύλητη τοῦ Θεοῦ. Γιατὶ διως νὰ μὴ γαθῇ αὐτή —καὶ ἐννοούσε μένα — ἀλλὰ νὰ πεθάνηκε ένα κορίτσι τόσο ώρασ σὰν τὴν... —καὶ ἔλεγε τὴ δύναμα τῆς ἀδελφῆς μου—πον θὰ μπορούσε νὰ εύπνησῃ;....».

Μούλεγες δὲ, αὐτὰ τόσο ἀπλά καὶ τόσο παρτορικά, θέει μου, Χιονούλα.... Είχα παρατηρήσει διως μὲ τὶ πίστι καὶ μὲ τὶ ἀφρούσιο προστεκόσσαν στὸ παρεκκλήσι τοῦ μοναστηριού. Καὶ πῶς ἔτρεμαν τέτοια τὰ θνητά κεράκια σου....

Μιὰ μέρα ξέστασε ένα τρομερὸ στάνδαλο σπὸ σχολείο.

Τὸ μοναστήριο ήταν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη καὶ κάθε προὶ ήταν ἄμαξι ἔρχόταν καὶ ἔπιαν τὶς δημόσιες ποδιάς μεταξὺ τῶν δημόσιων ήμουν καὶ ἔγω καὶ ἡ Χιονούλα. Τὸ σπίτι τῆς Χιονούλας γειτόνευε μὲ τὸ σπίτι τῆς Ἀμπαρίτο, ἔξω ἀπὸ τὸ δωτοῦ σταματοῦσε τὸ ἀμάξι. 'Η Χιονούλα μόδια ἔγινεν ἀπὸ τὸ φτωχού της, ἔμενε μερικά βήματα μονάχη της σπὸ πεζοδόμο. 'Η 'Αδελφή διως πον μᾶς συνάδειν, δὲν τὴν ἐτρόστησε καθιόλοι, γατὶ ήταν μέροσσαντη γά τὸ πρόστεγο τὴν Ἀμπαρίτο, πον ἔρχόταν κονιστὴ καὶ λυριστή, διμορφη καὶ χαριτωμένη πάντα, ἀσύνγοντας διάφορα καρπούμεντα ἀπὸ τοὺς διαβάτες.

Μιὰ μέρα δωτόσ, ἡ 'Αδελφή, ἐπιπλῶς κατὰ τύχη, ἐγνώστη πρόδος τὸ μέρος τῆς Χιονούλας. Καὶ τότε ειδε τὸ ἔξης καταπληκτικό :

«Ενας νέος είχε πληρώσει τὴ Χιονούλα, τῆς ἔδωσε χαμιγελῶντας ένα γραμματά, τὸ δόνιο αὐτή ἔκρυψε στὸν κόρφα της. Κατόπιν ήρθε κατακόκκινη καὶ κάθησε στ' ἀμάξι κοντά μας.

Μόλις διως τὸ ἀμάξι ξεκίνησε, ἡ 'Αδελφή Σάν 'Ιλντεφόνο, τῆς είπε μὲ φωνή, πον ἔτρεμε ἀπὸ φρίστη καὶ δργή :

— Χιονούλα, ένας νέος σου ἔδωσε ένα γράμμα. Τὸ ξερούψες στὸν κόρφο σου. Φέρετο ἔδω ἀμέσως!

— Δόσε το μου ἀμέσως! έπανελαβε πλ ξενιώνη τη 'Αδελφή.

"Ετοι ἡ Χιονούλα ἀναγκάστηρε νὰ παραδώσῃ τὸ γράμμα.

Στὸ λευκὸ φάσειλο δὲν ήταν γραμμένο κατένα δύναμα. 'Η 'Αδελφή Σάν 'Ιλντεφόνο τὸν ξέσχισε νευκρά, διάβασε τὸ γράμμα καὶ ἔβαλε μά κραυγή φρίξη. "Επειτα, θέλοντας νὰ φεύγει τὴν ξνοχή σ' ὅλες μας, ξαναδιάβασε τὸ γράμμα δινατά.

"Αγάπη μον — ξγραφε — γλυκειά μον ψυχή...».

Παραπάνω τὸ γράμμα έκανε λόγο γιὰ δύλα γράμματα πον είχαν ἀνταλλάγει, ἀντιφέρει μά κάποιο παπτεβοῦ πον είχε δονεῖ μά Κυριακή σ' ἔνα ξωκλήσης καὶ δύον ὁ νέος ἐπιστολογράφος καὶ ἡ συμμανήτριά μας είχαν ἀνταλλάξει δύοντας αιώνιας πιστεως καὶ ἀγάπης καὶ στὸ τέλος ὥριζε ἔνα κανουνόγρα φαντεβοῦ γιὰ τὴν Κυριακή.

'Η 'Αδελφή Σάν 'Ιλντεφόνο, μὲ τὸ ψυχρὸ καὶ σπληνὸ ψηρός της, ἔκανε ἀπὸ μιὰ γκριμάτσα φρίστης καὶ ἀηδίας σὲ κάθε ἐρωτική φράση τῆς ἐπιστολῆς πον διάβασε. "Εμεῖς, ώστοσο, αισθανόμαστε ἀπὸ τὴ γλύκης πον ξεχινούσαν ἀπὸ τὴ ἐρωτικά αιώνα λόγια. Θαρρῷ πῶς δλες μας είχαμε κοκκινίσσει ἐλαφρά, νοιώθοντας γιὰ γλυκειά συγκίνηση νὰ μᾶς σφίγγη τὴν παρδία, Μόνο η Ἀμπαρίτο, η ὁποια διορθώδειν τὰ πάπια, γελούσσε νευκρά, τρειλά...

"Όταν φτάστησε σπὸ μοναστῆρη, περιστοχίσαμε δλες μας μὲ περιέργεια τη Χιονούλα. Μᾶς φωνάσσαν σάν βασιλίσσα. Καὶ πολλὲς ἀπὸ μᾶς, είμαστε βεβαία, λιτόποιουσαν ἔκειτη τὴ σπιγμή πον δὲν είχαν τὴν ἀσκήση της, η δοπιά — ώστοσο — είχε έμπτενοις έπινη τέτοιο ψηνός.

— Χιονούλα! τὴ ομοτύπουσα. "Εχεις ἀρραβωνιαστικό! Σ' ἀγαπάτε;

— Τὸν ἀγαπάτας; "Η Χιονούλα μᾶς κατέταξε πον τὴ θειακής αιώνας, μὰ δὲν ἔλεγε τίτοτε. Σὲ λίγο η 'Αδελφή Σάν 'Ιλντεφόνο τὸν είδοτοις πῶς τὴ ξητούσσες δὲν εισινήτησα...

— Οὐο τὸ υπόλοιπο διάστημα τῆς ήμέρας δὲν τὴν είδαμε πειά. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα, σταν τὴν άμαξη σταμάτησε μαρός σπὸ σπίτι τῆς Ἀμπαρίτο τη Χιονούλα δὲν φάνηκε πουθενά...

— Είχε ἀποβληθεὶς ἀπὸ τὸ σχολεῖο...

— Τὶς ἐπόμενες ἡμέρες ἐμάθημε πῶς ὁ παπέος της τὴν είχε τιμωρήσει αὐτοπρό.

— Τὴν είχε κλείσσει στὴν κοινίνα, δτου τὴν σφραγίδας μὲταξύ της ήμέρας, ἀναγκάζοντάς την νὰ καθιστῇ πατάτες. Κύ μιλο σπὸ σπίτι της τὴν περιφρονούσσαν γιὰ τὸν ξεποιητικὸ της....

Φτωχειά μου Χιονούλα, σὲ ξαναείδα μάργορα, σὲ ξαναείδα πέρδου, δταν γήρισα στὸν πικρό τόπο σου....

— Είχες ἀσχημήμενος πάντα στὸ ίδιο φτωχικὸ σπιτάκι σου, μὲ τὸν γονεῖς πον. Μὲ δέρχαστης σπὸ δωμάτιο σου....

— Κύ δάρραβινιαστικός σου, Χιονούλα; σὲ ωτόπηστη ξαφνιά, ἀλήθεια, δάρραβινιαστικός σου; Αιτός πον είχε γράμματα;

— 'Ο δραρραβινιαστικός μου! μου ἀπάντησες μέσα στὰ γέλια σου. "Ωστε τὸ πιστεψεις ἡ ἔσου λοιπόν αὐτό;... Μὰ δὲν ήταν γιὰ μένα τὸ γράμμα, ήταν γιὰ τὴν Ἀμπαρίτο!... Μὲ είχε παρακαλέσει νὰ πιάνων ἔγω τὰ γράμματα πον τὴς έστελνε δὲν φίλος της.

— Μᾶς αγαπωνιαστικός μου Χιονούλα, φώναξα, ἐπὸ τραβήγεις τόσα ἔξ αιτίας αιτής τῆς έπατολῆς. Σ' ἔδιοξαν ἀπὸ τὶς Καλόγρης... σὲ τιμώρησε δὲ πατέρας σου... Γιατὶ λοιτὸν δὲν είτες τίτοτε;... Εστό τότε, Χιονούλα, κατέθασες τὸ κεφάλι. Καὶ, μὲ κάποια συστολή, μοδ

απάντησες:

— Ναι... βέβαια... μ' ἔδιοξαν... μὲ τιμώρησαν... Η τίς ήμως κατί τόσο ξειστεισό, τόσο ἀπόδοττο, νὰ μὲ ἀποβάλουν καὶ νὰ μὲ τιμωρίσουν ἐμὲν α, γιὰ ἔνα τέτοιο πρόσωπο... Δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβεις ἔσου... Οταν καμμιά φορά, σπὸ διάλειμμα, ή Πιλάρη, ή Λόλα ή καμμιά ἄλλη, μιλούσαν γιὰ τὶς ἐπιτυχίες τους καὶ ἐπανελάμβαναν τὰ γλυκόλογα πον τὸν ἔλεγχαν καὶ καρδιά, χαμήλων τὴ φωνή δταν πλησία, για νὰ μήν της ἀκούνων «Αντί, ή κακομόδα, έλεγαν μεταξύ τους, δὲν θὰ μπορέσῃ σὲ νοιώσην ποτὲ τὴ ξρωτα...». Πρὸς τὴν ξεράτησης της έπατολῆς, ή γέγων πόλεισσα, ήλιος ἀλλαζαν, ἀπὸ τότε πον ξέστασε τὸ σκάνδαλο... Μ' ἔδιωσαν, βέβαια, μὲ φυλάκισαν στὴν κοινίνα, έλεγαν σ' δλε τὸν κόσμο τὴν παρτίδη μου... Στὸ σπίτι διως ἔρχόντων διάφοροι νέοι, φύλοι τοῦ ἀδελφοῦ μου, οι δοποι διώς τότε δέν μὲ είχαν ποτὲ τους προσέξει... "Ε, λοιτόν, ἀπὸ τότε δρχίσαν νὰ μὲ κυττάζουν μ' ἔνδιαφρέον... Κι' έτοις ξρήσα καὶ ἔγω νὰ πιστεύων πῶς πραγματικά κατί είχε συμβεῖ, πῶς πραγματικά κάποιος μὲ είχε ἀγαπήσει... Κι' ήμουν τόσο εύτυχησμένη...».

ANDRÉ CORTHIS

"Οταν πλησίαζα, χαμήλωντας τὴ φωτή τους γιὰ νὰ μήν της ἀκούσω...